

séget élvez Közép-Európa legnagyobb szikes pusztája: a Hortobágy. A rendeltetési megoszlás tanúsága szerint a meglévő erdők csekély fatermelési funkciójával szemben újabban a több célú hasznosítás lépett előtérbe. A nemzeti park területén levő erdők természetvédelmi, a csatlakozó területeken pedig elsődlegesen védelmi rendeltetést kaptak az új üzemtervben.

A Hortobágyi Állami Gazdaság és a Nemzeti Park megtalálta azt a közös célt szolgáló együttműködést, ami egyrészt a természetes erdőtársulások megmenntését, másrészt az ősi pusztá visszaállításával az ismeretterjesztést és a tudományos kutatás céljait szolgálja.

A SZAKIRODALOM FELADATA AZ ERDŐGAZDASÁG FEJLESZTÉSÉBEN

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGI MEGBESZÉLÉS MÁTRAFÜREDEN

A szerkesztő bizottság a mátrafüredi helyi csoport közreműködésével, október 21-én, megbeszélést szervezett. A téma a szakirodalom szerepének és feladatainak az értékelése volt, különös figyelmet szentelve annak, hogy miként szolgálja Az Erdő az erdőgazdálkodás fejlesztését, mennyiben tölti be szerepét, mennyire hatékony, illetve milyen intézkedésekre volna szükség a műszaki fejlesztésben elért hatékonyságának a fokozásához.

A megbeszélés az MTESZ Heves megyei Szervezete által rendezett műszaki hónap keretébe illeszkedett. Kereken 100 fős résztvevői között az ország különböző tájainak erdőgazdaságai képviseltették magukat. Megjelentek a különböző erdészeti hatóságok, helyi párt- és tanácsi szervezetek küldöttei és részt vett ezen a szaklapjainkat előállító Révai Nyomda Vállalat egri gyáregységének igazgatója is.

A megbeszélésen házigazdaként *Fadgyas Kálmán*, a helyi csoport elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd *dr. Kovács Jenő* elnök hozta az MTESZ megyei szervezetének üdvözlését, röviden méltatva az erdő népgazdasági jelentőségét. Rámutatott arra, hogy Heves megyében ez mennyire fokozott mértékű és ennek megfelelően, mekkora figyelem fordul feléje. Ehhez kapcsolódva bemutatta a Mátrai EFAG megrendelésére készült „Tűzifa minőségű cserfa korszerű hasznosítása” c. színes keskenyfilmet.

A célul tűzött figyelemfelhívást a szaklapok, szakkönyvek, szakkönyvtár ügy helyzetével foglalkozó négy ismertetés szolgálta. Elsőnek *dr. Solymos Rezső*, a szerkesztő bizottság elnöke és AZ ERDŐ felelős szerkesztője foglalkozott a lap szerepével, szerkesztésének irányelveivel az erdőgazdaság fejlesztésének szolgálatában. Rámutatott arra, hogy a viszonylag leggyorsabb közlés mekkora előnyt rejt magában a fejlesztési lehetőségek feltárásában, a legújabb ismeretek összegyűjtésében, megvitatásában, terjesztésében. Visszapillantott a szerkesztésnek kereken 120 éves múltjára és kimutatta, hogy minden időben, mennyire szolgálta az ország erdőgazdálkodásának fejlesztését. Évfolyamainak kötetein végigvonul egész szaktörténetünk. A működése első évének lezárásához közeledő új szerkesztő bizottság szerkesztési irányelvei közül kiemelte azt a szándékot, hogy a lap elért színvonalát megtartsa, ha lehet, növelje úgy, hogy szakmánk napi gondjainak és hosszú távú feladatainak megoldásához mindig helyes eligazítást adhasson. Elsősorban a hosszú, a közép- és a rövid távú feladatok megvalósítását kívánja elősegíteni. Nagyobb figyelmet kíván szen-

telni a szociálpolitikai kérdéseknek, a szakmai látókör kiszélesítésének a környező és távolabbi országokra, a fiatal szakírók szárnypróbálgatásainak, mindannak, ami a fejlesztést valamilyen vonatkozásban elősegítheti. A bizottság szeretné, ha a lap a legfontosabb termelési eljárásoknak, felmerülő problémáknak vitafórumává válhatna. A helyi csoportoknak a lappal kapcsolatos feladata kettős: egyrészt ösztönözniük kell a célnak megfelelő gondolatok, felismerések, meglátások felszínre juttatását, megírását (bármilyen kezdetleges formában is) és a szerkesztőség rendelkezésére bocsátását, másrészt szervezniük szükséges a közlések hasznosulását, az olvasást.

Az ERDŐGAZDASÁG ÉS FAIPAR helyzetével *Fónagy István*, a lap belső munkatársa foglalkozott. Vázolta a párhuzam indokoltságát a tudományos igényű, jórészt felsőfokú képzettséget vagy legalábbis további önképzésre hajlamos középfokút feltételező közlések mellett az egyszerűbb tájékoztatás, ismeretetés szükségességét, az irányítás intézkedéseinek végrehajtására való mozgósítás célszerűségét. Rámutatott a lap nehéz anyagi helyzetére és ennek enyhítésében megértő támogatást kért.

Jérôme René — mint ennek a kornak tevőleges közreműködője — számba vette a felszabadulás utáni szakkönyvkiadást. Három, ma már élesen elkülöníthető fejlődési szakaszba illesztve sorolta fel történelmi hivatásukban a megjelent jellemzőbb műveket, mutatott rá jelentőségükre.

A megbeszélés igazi szakmai csemegéje volt *dr. Hiller Istvánnak*, az EFE könyvtára főigazgatójának vetített képekkel kísért ismertetése az ország központi szakkönyvtárának anyagáról, munkásságáról, az eddig széleskörűen sajnós nem ismert, de most bőkezűen felajánlott szolgáltatásairól. Ezzel most részletesebben nem foglalkozunk, mert reméljük, hogy rövidesen méltó módon tárhatjuk olvasóink elé. Az egyetemi könyvtár segítőkészségét mi sem bizonyítja jobban, mint az a rendkívül érdekes kiállítás, amit a megbeszélés színhelyén tárt a résztvevők elé, izelítőt adva könyvtára gazdagságáról.

Az előadások után összesen 19 felszólaló mondta el saját, illetve előzetes kérésre az egyes helyi csoportokban összegyűjtött észrevételét, gondolatát, javaslatát, kérését. Ezek részletezésére itt nincs mód, de talán nem is volna célszerű. Az egyes megnyilatkozások rendkívül változatosak, egymással gyakran ellentmondásosak voltak. Csakhamar kitűnt, hogy az egész szakirodalmat átfogni egyetlen nap alatt alig lehet. A felszólalók ezért csaknem kizárólag AZ ERDŐ-vel foglalkoztak.

A gyakorlati szakemberek részéről túltengett a nekik magas színvonal, az erősnek tartott tudományos jelleg panaszolása. Értetlenség az egyesületi célkitűzéssel szemben. Helyette szakmai szórakoztatásra volna állítólag igény, vagy legalábbis az egyszerűbb munkafogások leírására. Az elmarasztalás mellett nem hiányzott az elismerés sem. Sokan féltették a lap eddig elért színvonalát és számoltak be kiemelkedő jelentőségéről a szakoktatásban, a külföldi kapcsolatokban és általában az erdőgazdálkodás magasabb szintű fejlesztésében. A felszólalók közül többen is keresték a látszólagos zsákutcából kivezető megoldás útját. Javasolták a szükséges közlések jelleg szerinti elkülönítését. A magasabb fokú képzettséget kívánó cikkeknek esetleg mellékletbe sorolását, elkülönített lapszámokba való gyűjtését és több gyakorlati jellegű írás közreadását. A megoldás keresésében láthatólag erős gondot jelentett az egyesületi tagságnak ve-gyes összetétele és az, hogy a tagsági díj fejében kapott lapban mégis mindenki magának való olvasmányt keres.

Nehezíti a helyzetet, hogy — elhangzott észrevétel szerint — az ERFA is átvette a tudományos jellegét.

Volt, aki a napi munka gondjaira, nehézségeire hivatkozva keresett magya-

rázatot arra, hogy a szakirodalom, a szakfolyóiratok tanulmányozása nem éri el a kívánt mértéket. Úgy tűnt, hogy a délelőtti folyamán elhangzottak némileg felrázták a jelenlevők „szakmai lelkiismeretét”. Hasznos ötletek, értékes javaslatok sorozata hangzott el arról, hogy milyen témákat részesítsen előnyben AZ ERDŐ. Közben emlékeztetni kellett arra, hogy egyesületünk kiadványa, a tagság lapja, amit maga a tagság ír és a választott szerkesztő állít össze a szerkesztőbizottság javaslatának figyelembevételével. Irányított lapszerkesztés az alapvető célkitűzés ugyan, azonban ennek az előfeltétele a megfelelő cikkírási készség további növelése. Ugyanakkor a beküldött cikkek lektorálásának egyre érdemibb megoldása után jelentkeznek túlzottan érzékeny visszhangok is, ha a lektor az író és az olvasó érdekét egyaránt szolgálva, az adott cikk javítását, módosítását javasolja.

A vitából végül is két jelentős meglátás, állásfoglalás látszott kikerekedni. Az elsőt leghatározottabban *Gáspár-Hantos Géza* fogalmazta meg. E szerint: Mindig szem előtt kell tartani, hogy az OEE műszaki-tudományos egyesület. *Célunk az erdőgazdaság felső fokú fejlesztése és ebben legfontosabb eszközünk a lap — AZ ERDŐ —, amit olyan színvonalon kell fenntartanunk, amit ennek a célnak a megközelítése megkövetel.* Aki az egyesületünkben közénk áll, annak magáévá kell tennie célunkat, vállalnia kell az ebből eredő kötelezettséget, függetlenül attól, hogy a lapban közölteket megérti-e vagy sem.

A másik meglátás éppen erre a megértésre vonatkozott. Főként *dr. Herpay Imre* és *dr. Solymos Rezső* adott hangot a megállapításnak, hogy a közember számára emészthetetlen magas színvonal, elvont tudományos jelleg panaszolása már vagy 15 éve — a tagsági létszám megnövekedése óta — felmerül minden értékeléskor. Ilyenkor a szerkesztők, szerzők legfeljebb megbántódnak, elvonulnak, de vajmi keveset tesznek ennek legalább a tompítása érdekében. A laphoz való rossz viszonyulás egyes tagok, a tagság egyes rétegei részéről határozottan előítélet jellegű. Megalapozott a gyanú, hogy a lap ilyen jellegű értékelése nem mindig saját tapasztalaton nyugvó, hanem szájról szájra, „apáról fiúra” szálló vagy legfeljebb felületes belelapozásra támaszkodó, az esetek nagy részében nem is valós, hanem pusztán a szakmai érdektelenség, szellemi resttség takarójául szolgál.

A tagság pusztá vállalása természetesen egymagában is támogatás az egyesületi cél megvalósulásában, mégsem nézhetjük tétlenül, hogy a tagság széleskörűen ne hasznosítsa lapját. Legjobb szakembereink részéről általános a vélemény, hogy az egyes lapszámok tartalma nagymértékben nyújt minden közép-fokú képzettségű erdészeti szakember számára hasznos ismereteket.

A jövőben mégis fokozott mértékben kell törekedni arra, hogy éppen a magas színvonal fenntartásával hasznosíthasson többet belőle az erdészek lelkes tábora. *Mérnökeinknek küldetést kell vállalniuk a szakirodalom elterjesztésében.* Meg kell teremtenünk az olvasás, a tanulás becsületét! Nem tűrhető, hogy egyébként jó képességű erdészettudósok tétlenül szemléljék erdészeik szellemi-szakmai érdeklődésének hiányát. Rangot kell jelentsen az írás is, a jó tapasztalatoknak, gondolatoknak a közreadása. Legyen ez mértékadó szempont a vezetők részéről történő értékelésben, minősítésben.

Végül is a résztvevőkben az a meggyőződés alakult ki, hogy a megbeszélés elérte célját. Ez jutott kifejezésre *dr. Kovács Jenő* felszólalásában. Egyenesen ébresztőre szólított fel, rámutatva, hogy az embernél is a minőség kerül előtérbe és a szakember minőségi mércéje a szakirodalom ismerete, művelése! Csak az ennek megfelelőek szolgálhatják az ágazat továbbjutását. Rangot kell jelentsen a tudományos munka és a színvonalas eredmények közlése. Csak így számolható fel az a tízéves elmaradás, ami szakmánkat a mezőgazdaság mögé

helyezi — nemcsak gépesítésben, de informáltságban is. Ezt a gondolatot egészítette ki *dr. Herpay Imre* azzal a megállapítással, hogy a szerkesztés ma jó úton halad és a lap külső megjelenése, kiállítása is jó, mert többre pénz nicsen. A nyomda részéről ehhez *Vilcsék János*, egri gyáregység-igazgató csatlakozott. Elismeréssel szólt a szerkesztőség minden időben pontos és lelkiismeretes munkájáról, amit a lehetőségek szerint hasonlóval igyekeznek viszonyozni. Az igyekvést mutatja az a tény, hogy a korábbi rendszeres egyhavi késést Egerben immár egy év óta, napokra sikerült csökkenteni, és minden szándék megvan a pontos szállításra. A postázás késedelme már nem rajtuk múlik.

Az élénk vita kiértékelése után *dr. Solymos Rezső* a következők szerint összegezte a jelenlevők többségének állásfoglalását:

- az elmúlt negyedszázad folyamán az erdészeti szakirodalom örvendetesen felvirágzott, jelentős szerepet töltött be az erdőgazdálkodás fejlesztésében, *hatékony részese volt ennek az OEE kiadványa, AZ ERDŐ.*
- *szorgalmazni kell a szakirodalom tanulmányozását*, amelyben a gazdasági, erdészeti vezetők tehetnek a legtöbbet,
- *AZ ERDŐ színvonalát tartani és lehetőleg fejleszteni kell* úgy, hogy tartalma egyszerűen kifejezett, közérthető és aktuális legyen,
- *jelentkezzen egyesületi tagságunk egyre több cikkel*, a felkért tagtársak pedig vállalják az adott témákról cikkek írását,
- évente célszerű megrendezni AZ ERDŐ országos ankétját, *a helyi csoportok pedig vitassák meg a lapszámokat, hasznosítva azok tartalmát.*

MTA—MÉM ERDÉSZETI BIZOTTSÁG ALAKULT

A Magyar Tudományos Akadémia agrártudományok osztályának keretében több évtizede működik az erdészeti bizottság. A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium az elmúlt 5 éves terv folyamán az erdészeti és faipari, valamint a vadgazdálkodási kutatások koordinálására létrehozta az ágazati kutatások tanácsát. Az MTA erdészeti bizottságának és a MÉM ágazati kutatások tanácsának a feladatai szervesen kapcsolódtak egymáshoz. A feladatok eredményesebb megoldása érdekében az MTA és a MÉM illetékes vezetői megállapodtak abban, hogy e két erdészeti tudományos, kutatási szervezetet összevonják. A soron következő ötéves időszakra az MTA és a MÉM felkérése alapján a bizottság a következő összetétel szerint működik. Elnök: *dr. Keresztesi Béla*, elnökhelyettes: *dr. Gál János*, titkár: *dr. Solymos Rezső*, tagok: *Czebei Sándor*, *dr. Cziráki József*, *dr. Csontos Gyula*, *Hartmann Tibor*, *dr. Járó Zoltán*, *dr. Káldy József*, *dr. Kecskés Sándor*, *dr. Királyi Ernő*, *dr. Madas András*, *dr. Magyar János*, *dr. Nagy Emil*, *dr. Pagony Hubert*, *dr. Rácz Antal*, *Strobl Kálmán*, *dr. Tóth Sándor*, *dr. Várady Géza*.

Az alakulóülés 1980. szeptember 9-én volt, amikor a bizottság megtárgyalta a soron következő feladatokat, albizottságok létrehozását, a VI. 5 éves kutatási tervjavaslatot, és a következő időszakra tervezett nagyrendezvényeket. A bizottság a magyar erdészet, faipar és vadgazdálkodás legfelsőbb tudományos szerve. Ennek megfelelően tervezi az ágazati kutatások helyzetének átfogó elemzését és a korszerű erdőgazdálkodásnak megfelelő kutatási, oktatási, fejlesztési javaslatok kidolgozását, az egyes kutatóhelyek tevékenységének koordinálását, a tudományos minősítésre jelentkezők értékelését. Az erdészet, a faipar és a vadgazdálkodás VI. 5 éves kutatási tervjavaslatát a bizottság azzal a megjegyzéssel fogadta el, hogy gyorsabb ütemben kell az erdőrendezési kutatásokat fejleszteni, megteremtve ehhez a szükséges előfeltételeket. A jövőben is sor kerül a szokásos tudományos ülésszak megrendezésére. 1983-ban pedig nemzetközi erdőnevelési konferenciát tervez a bizottság a IUFRO-munkacsoportok közreműködésével.

Dr. Solymos Rezső